

# पत्रकार महासंघ भापाको अध्यक्षका लागि चारजनाको उम्मेद्वारी



भापा(प्रस) । नेपाल पत्रकार महासंघ भापा शाखाको अध्यक्ष पदका लागि चारजनाले उम्मेद्वारी दिएका छन् । अध्यक्ष पदका लागि एकराज गिरी, डिकेश लामा, राजेन्द्र गौतम र टीकाराम नेतीले उम्मेद्वारी दिएका हुन् । बुधवार भएको मनोनयन दर्तामा दुईवटा प्यानलसँगै अन्य दुईजनाको अध्यक्षमा उम्मेद्वारी परेको हो । सत्तापक्षीय गठबन्धनका तर्फबाट एकराज गिरी

र प्रतिपक्षका तर्फबाट डिकेश लामाले उम्मेद्वारी दिएका छन् । सत्तारूढ नेपाली कांग्रेसबाट प्रेस युनियन र नेकपा एमालेबाट प्रेस चौतारीको संयुक्त गठबन्धनका तर्फबाट गिरी दोस्रो कार्यकालका लागि अध्यक्षको उम्मेद्वारी बनेका छन् । त्यस्तै नेकपा माओवादी केन्द्रबाट प्रेस सेन्टरको नेतृत्वमा नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ फोनिज, एकीकृत समाजवादीनिक समाजवादी

प्रेस संगठन, स्वतन्त्र पत्रकार समूहलागायतको अर्को प्यानल बनेको हो । जुन प्यानलबाट लामाले अध्यक्षमा उम्मेद्वारी दिएका छन् । लामा वर्तमान कार्यसमितिका सचिव हुन् । गौतम र नेतीले स्वतन्त्र रुपमा उम्मेद्वारी दिएको बताइएको छ । भापा शाखाको २० सदस्यीय कार्यसमितिका ३३ जनाले उम्मेद्वारी दिएका छन् भने १५ जना प्रदेश परिषद सदस्यका लागि १३ जनाको मात्र उम्मेद्वारी

परेको छ । त्यस्तै ४ जना केन्द्रीय परिषद सदस्यका लागि ८ जनाले उम्मेद्वारी दिएका छन् । निर्वाचन समितिको कार्यालयले सार्वजनिक गरेको नामावली अनुसार उपाध्यक्षमा गणेशमान मुखिया र सुब्रत न्यौपाने, महिला उपाध्यक्षमा विनिशा गौतम, सुशीला समीला र सुनिता मैनाली, सचिवमा राजु पाठक र प्रदिप परियार, सहसचिवमा नरेन्द्रकुमार ढकाल र रमेश तिवारी, सहसचिव समावेशीमा चिरञ्जीवी घिमिरे र तिलक तामाङ योजन तथा कोषाध्यक्षमा पुष्पलाल खड्का, शम्भुजीत दाहाल र मुक्तिनाथ पौडेलले उम्मेद्वारी दिएका छन् । १५ जना प्रदेश परिषद सदस्यका लागि १३ जनाले मात्र उम्मेद्वारी दिएकोमा सबैजना निर्विरोध भएका छन् । मंसिर २८ गते हुने निर्वाचनका लागि बुधवार मनोनयन दर्ता भएको हो । पत्रकार महासंघको विर्तामोडस्थित कार्यालयमा बिहान १० बजेदेखि बेलुका ४ बजेसम्म मनोनयन दर्ताको समय तोकिएको थियो । पत्रकार महासंघ भापा शाखामा २२० जना सदस्य रहेका छन् ।

## भापा गाउँपालिकामा अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण शुरु



कुमरखोद(प्रस) । भापा थपलियाले बताए । गाउँपालिकामा अपाङ्गता भएका शिविरमा स्वास्थ्य परीक्षण, व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गरी आँखा जाँच गर्नुका साथै निःशुल्क औषधी वितरणसमेत भइरहेको छ । गाउँपालिकाले यस्तो शिविर पहिलोपटक संचालन गरेकाले परिचयपत्र वितरण कार्य शुरु गरिएको हो । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि भापा गाउँपालिकाले १८ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ । पालिकाले मंसिर २५ गतेदेखि शिविर संचालन गरी पुष ३ गतेसम्म अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण दर्ता गर्ने भएको छ । पालिकाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहज होस् भनेर प्रत्येक वडामा शिविर संचालन गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गजेन्द्र थपलियाले बताए । शिविरमा स्वास्थ्य परीक्षण, आँखा जाँच गर्नुका साथै निःशुल्क औषधी वितरणसमेत भइरहेको छ । गाउँपालिकाले यस्तो शिविर पहिलोपटक संचालन गरेकाले परिचयपत्र वितरण कार्य शुरु गरिएको हो । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि भापा गाउँपालिकाले १८ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ । पालिकाले मंसिर २५ गतेदेखि शिविर संचालन गरी पुष ३ गतेसम्म अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विवरण दर्ता गर्ने भएको छ । पालिकाले अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहज होस् भनेर प्रत्येक वडामा शिविर संचालन गर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गजेन्द्र थपलियाले बताइन् । भापा गाउँपालिका, कोशी प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय र करुणा फाउन्डेसन नेपालको त्रिपक्षीय लागत साझेदारी तथा राष्ट्रिय अपाङ्गता महासंघ नेपालको प्राविधिक सहयोगमा यो कार्यक्रम गरिएको कावा अध्यक्ष थपलियाले जानकारी दिएकी छन् ।

## बिरिड पुलमा बसको ठक्करबाट बाबुछोरा घाइते

भापा(प्रस) । कन्काई नगरपालिका वडा नम्बर ८ स्थित बिरिड पुलमा यात्रुवाहक बसको ठक्करबाट बाबुछोरा घाइते भएका छन् । बुधवार बिहान १०.३० बजे बिरिड पुलस्थित पूर्वपश्चिम राजमार्गमा बिर्तामोडबाट सुरुङ्गातर्फ जाँदै मे. १ ख १७३० नम्बरको यात्रुवाहक बसले सोही दिशातर्फ जाँदै गरेको मे.१० प १५९४ नम्बरको मोटरसाइकललाई ठक्कर दिएको थियो । ठक्करबाट मोटरसाइकल चालक मेचीनगर नगरपालिका वडा नम्बर ११ बस्ने ३० वर्षीय भिमप्रसाद खनाल र उनका

बुवा ६३ वर्षीय कृष्णप्रसाद खनाल गंभीर घाइते भएका छन् । भिमप्रसादको अनुहार, दाहिने हात, बायाँ खुट्टामा चोट लागेको छ भने कृष्णप्रसादको टाउको, दाहिने खुट्टामा चोट लागेको छ । दुवै जना घाइतेको बीएण्डसी अस्पताल बिर्तामोडमा उपचार भइरहेको छ । बस र बस चालक कन्काई नगरपालिका वडा नं.२ सुरुङ्गा बस्ने ४१ वर्षीय चन्द्रप्रसाद ढकाललाई नियन्त्रणमा लिई इलाका प्रहरी कार्यालय सुरुङ्गामा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

## सिमेन्टको मूल्य घटाउने सहमति



भापा(प्रस) । सिमेन्ट उद्योगी व्यवसायीहरूले सिमेन्टको मूल्य घटाउने सहमति गरेका छन् । बुधवार निर्माण व्यवसायी महासंघ र सिमेन्ट उत्पादक संघबीचको उद्योग मन्त्रालयमा भएको छलफलमा सिमेन्टको मूल्य घटाउने सहमति भएको निर्माण व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष रवि सिंहले बताए ।

छलफलपछि पत्रकारहरूसँग कुराकानी गर्दै अध्यक्ष सिंहले काठमाडौं उपत्यकामा ओपिसी सिमेन्ट ७०० रुपैयाँमा उपलब्ध गराउने सिमेन्ट व्यवसायीहरूले प्रतिबद्धता गरेको बताए। उनका अनुसार काठमाडौं उपत्यकामा अब ६०० रुपैयाँमा पिसिसी सिमेन्ट उपलब्ध हुनेछ। आफूहरूले सिमेन्ट उद्योगीहरू धरासायी हुने गरेर बजार भाउ नघटाउन र निर्माण व्यवसायीलाई मार पर्ने गरी नबढाउन सुझाव दिएको सिंहको भनाइ छ ।

'सिमेन्ट उत्पादकहरूले अत्याधिक मूल्य वृद्धि गर्नुभएको छ, त्यस विषयमा दुवै पक्षबीच छलफल भएको छ। काठमाडौंमा ७ सय रुपैयाँमा ओपिसी सिमेन्ट उपलब्ध गराउने भनेर उहाँहरूले प्रतिबद्धता जनाउनुभएको छ। काठमाडौंको भाडा भैरहवा र वीरगञ्ज कोरिडोरबाट १४० रुपैयाँ हुँदा सिमेन्टको मूल्य पाँच सय ४० रुपैयाँमा प्याक्टमा हुने भएको छ। अहिले यसको मूल्य ६ सय ८० रुपैयाँ रहेको छ,' उनले भने।

उनका अनुसार सिमेन्टको मूल्य समायोजन गर्न बैठक गरिएको थियो। 'सिमेन्ट व्यवसायीहरूले काठमाडौंमा ७०० रुपैयाँमा ओपिसी सिमेन्ट र ६०० रुपैयाँमा पिसिसी सिमेन्ट उपलब्ध गराउने हाम्रो बीचमा सहमति भएको छ, त्यो स्वागतयोग्य छ,' उनले भने। सिमेन्ट उत्पादक संघले नयाँ मूल्यसूची छिट्टै कार्यान्वयन गर्ने सिंहले विश्वास व्यक्त गरेका छन्। सिमेन्टको मूल्य प्रतिबोरा ७८० रुपैयाँसम्म पुगेको थियो।

## एक्सेल बैंकद्वारा डस्टबिन वितरण



अर्जुनधारा(प्रस)। एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंकले आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत वडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद खतिवडालागायतको फोहोर व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याउन उपस्थितमा ती डस्टबिन वितरण गरिएको डस्टबिन वितरण गरेको छ । अर्जुनधारा

नगरपालिकाको शि न श च रे बजारी भन्नाका विभिन्नस्थानहरूमा १० थान डस्टबिन वितरण गरिएको हो । इलाम-भापा मैत्री समाजका अध्यक्ष पशुपति खरेल, अर्जुनधारा ८ का वडाध्यक्ष कुमारप्रसाद उप्रेती, वडा नं. ७ का वडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद खतिवडालागायतको उपस्थितिमा ती डस्टबिन वितरण गरिएको हो । उनीहरूले बैंकको यस पहललाई धन्यवाद दिँदै बजारको सफाई र फोहोर व्यवस्थापनमा यस प्रकारको योगदान अत्यन्तै सराहनीय भएको बताए । एक्सेल बैंकसँग थप सहकार्य गर्दै अगाडि बढ्ने उनीहरूको भनाइ थियो । त्यसैगरी, एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंकका नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत लेखराज कार्कीले स्थानीय बैंक भएकोले स्थानीयको सहयोग अपरिहार्य रहेको बताए । उनले यस बैंक सामाजिक उत्तरदायित्वलाई बहन गर्न खरेल, अर्जुनधारा ८ का वडाध्यक्ष कुमारप्रसाद उप्रेती, वडा नं. ७ का वडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद खतिवडालागायतको सहयोग अपरिहार्य रहेको बताए । उनले यस बैंक सामाजिक उत्तरदायित्वलाई बहन गर्न खरेल, अर्जुनधारा ८ का वडाध्यक्ष कुमारप्रसाद उप्रेती, वडा नं. ७ का वडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद खतिवडालागायतको सहयोग अपरिहार्य रहेको हुनाले यस डस्टबिन वितरण कार्यक्रमामार्फत बैंकले

## यौनजन्य हिंसाबाट आदिवासी-जनजाति बालबालिका बढी पीडित



भापा(प्रस) । भापामा १० देखि १८ वर्ष उमेर समूहका आदिवासी-जनजाति समुदायका बालबालिका बढी यौन हिंसामा परेका छन् । प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरमा सञ्चालन रहेको एकराज संकट व्यवस्थापन केन्द्र (ओसीएमसी) अन्तर्गत लैङ्गिक हिंसा व्यवस्थापन समिति भापाको वार्षिक समीक्षा बैठकमा सार्वजनिक गरिएको हिंसासम्बन्धी तथ्यांकले त्यस्तो देखाएको हो । जिल्लाको २८ महिनाको तथ्यांक अनुसार बलात्कार, यौन तथा शारीरिक

दुर्व्यवहारका ३९७ घटना भएका छन् । ओ सी एम सी का फोकल पर्सन निशुषा शाक्यका अनुसार चालु वर्षको कार्तिक मसान्तसम्म जिल्लामा ४७ वटा बलात्कार घटना भएका छन् । यौन दुर्व्यवहारका १२ र शारीरिक दुर्व्यवहारका २ वटा घटना भएका छन् । अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०८०-०८१ मा ११४ बलात्कार, ५५ यौन दुर्व्यवहार र १० शारीरिक दुर्व्यवहारका घटना भएका थिए । आर्थिक वर्ष २०७९-०८० मा ११८ बलात्कार, ३६ यौन दुर्व्यवहार, ६ शारीरिक दुर्व्यवहार र ३ मानव बेचबिखनको घटना ओसीएमसीको सम्पर्कमा आएको फोकल पर्सन शाक्यले

❖ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

## प्रेस विज्ञप्ति

मिति- २०८१/०८/२५

मंसिर २४ गते विभिन्न सञ्चारमाध्यम तथा सामाजिक सञ्जालमा आएको समाचार अनुसार बिर्तामोड नगरपालिकाका पूर्व मेयर तथा नेकपा एमालेका जिल्ला सदस्य धुवकुमार शिवाकोटीले आफ्नो घरमा काम गर्न राखेको बालिकालाई पटक-पटक जबरजस्ती करणी गरेको र सो बालिका त्यस्तो प्रताडना सहन नसकेर स्कूल गएको भौकामा भागेर भारतमा रहनु भएकी आफ्नी आमासंग जान लागेको अवस्थामा आफ्नै र सामाजिक संस्थाका प्रतिनिधिहरूले नेपाल भारत सीमा क्षेत्रबाट उद्धार गरेर सोधपुछ गर्दा बालिकाले शिवाकोटीको कहलीलागो कालो कर्तुत बताएबाट शिवाकोटी दोषी देखिएका छन् । उनलाई तत्काल प्रहरीले गिरफ्तार गरेको अवस्थामा सार्वजनिक भएको छ । यो घटनाको सत्य तथ्य खोजी गरि यस्तो जघन्य अपराध गर्ने शिवाकोटीलाई कडाभन्दा कडा कारवाही गरियोस् । पहुँचको आधारमा दोषीले उन्मुक्ति पाउने कार्य गरे हामी कडा प्रतिकारमा उत्र्न बाध्य हुने जानकारी गराउँदछौं । साथै उक्त बालिकाको स्वास्थ्य अवस्था चेकजाँच गरी उनको प्रभावकारी उपचारका साथै जीउज्यातको सुरक्षासमेत आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था गरियोस् ।

स्मरण रहोस् लैङ्गिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान र त्यस सम्बन्धी विषयमा विभिन्न छलफल र गोष्ठीहरू चलिरेकै बेला एउटा राज्यको स्थानीय सरकारको समेत नेतृत्व गरिसकेका व्यक्ति यस्तो हर्कतमा उत्रिनु अत्यन्तै निन्दनीय कार्य भएको र सम्पूर्ण नगरबासीले शिर निहुँयाउनु पर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ ।

मानवीय मूल्य र मान्यताविपरित गरिएको यस्तो जघन्य अपराधमा सम्वन्धित बिर्तामोडका शिवाकोटीलाई हदैसम्मको कारबाही गरियोस् भनी जोडदार माग गर्दै यो विज्ञप्ति जारी गर्दछौं ।

दिलकुमारी सी  
अध्यक्ष

अनेम संघ (क्रान्तिकारी) भापा

शिखा खड्का (गणेश)  
सचिव

राष्ट्रिय प्रजातान्त्रिक महिला संगठन  
भापा

हरिमाया मैनाली  
अध्यक्ष

अनेम संघ (समाजवादी) भापा

तारा श्रेष्ठ  
अध्यक्ष

अनेम संघ (क्रान्तिकारी) भापा

# मोक्षघाट निर्माणमा चन्द्रगढी वनको अगुवाई



भद्रपुर(प्रस) । चन्द्रगढी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको अगुवाईमा भद्रपुर १० चन्द्रगढीस्थित देउरिया खोलामा दाहसंस्कार स्थल (मोक्षघाट) निर्माणका लागि निर्माण समिति गठन गरिएको छ ।

वन समितिले ३३ लाख, बडा नम्बर ९ ले दुई लाख, १० नम्बर बडाको एकलाख पचास हजार, जेठ नागरिक समितिबाट ४ लाख ८५ हजार, देउसीबाट संकलित ३२ हजार तथा अन्यदाताबाट सहयोग जुटाई ४० लाखको श्रोत सुनिश्चित गर्ने

निर्माण समिति गठन गरेको हो । निर्माण समितिको अध्यक्षमा दुर्गाप्रसाद भट्टराई, उपाध्यक्ष गोकुलप्रसाद ढकाल, सचिव पार्वती मल्ल र कोषाध्यक्ष अनुज खतिवडा चयन भएका छन् भने सदस्यहरूमा भद्रपुर ९ का वडाध्यक्ष रामप्रसाद दाहाल, १० का वडाध्यक्ष टेकबहादुर खड्का काजी, हरिप्रसाद पराजुली, विष्णुप्रसाद काफ्ले, मिरा सञ्जेल, पुरुषोत्तम अधिकारी र रविन सुब्बा फागो चयन भएका छन् । समितिले मोक्षघाट निर्माण विद्युत्मागमा गैरगरी जिम्मेवारी पाएको छ ।

# भापा कपको तयारी अन्तिम चरणमा



बिर्तामोड(प्रस) । डोमालाल राजवंशी रंगशालामा मंसिर २९ गतेदेखि हुन लागेको 'भापा कप-२०८१' को तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको छ । प्रतियोगिताका लागि सहभागी टिम फाइनल भएको छ भने खेलमैदानदेखि दर्शकका लागि बस्ने प्यारफिट निर्माण सम्पन्न भएको छ । प्रतियोगितामा सहभागी हुने क्लबको टुङ्गो लागेको भापा-११ सचिव चेतार्णव खनालले जानकारी दिए । प्रतियोगितामा आयोजक भापा-११ फुटबल क्लब, मोरङको एलएक्स सिटी फुटबल क्लब, सिराहाको सलहेस युवा क्लब, काठमाडौंको एनआरटी फुटबल क्लब, चर्च व्वाइज युनाइटेड, ईटहरीको राष्ट्रिय जागृति क्लब सहभागी हुने भएका छन् । यसैगरी दाङ्गेलिङको जिटिए, काठमाडौं जिल्ला लिग च्याम्पियनसमेत रहेको चित्लाड फुटबल क्लब, त्रिभुवन आर्मी क्लब र रुपन्देहीको गोर्खा व्वाइज स्पोर्ट्स क्लब सहभागी हुने तय लागेको उनले

जानकारी दिए । मंसिर २९ गते सुरु हुने प्रतियोगिताको फाइनल पुस-८ गते सम्पन्न गर्ने कार्यक्रम छ । प्रतियोगिताका लागि १० हजार जना दर्शक क्षमताको बेम्बो प्यारफिट निर्माण, खेलमैदान मर्मतलागायतको काम सम्पन्न भएको आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगिताको बिजेताले नगद १० लाख, ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र पाउने छ । उपबिजेताले ५ लाख रुपैयाँ पुरस्कार पाउने आयोजक समितिका संयोजक केशवराज दाहालले जानकारी दिए । प्रत्येक खेलको प्लेयर अब द म्याचले १० हजार नगद तथा प्रतियोगिताको अवधिमा सर्वाधिक गोलकर्ता एकजना तथा उत्कृष्ट गोल कियर एकजनालाई खेलाडीलाई ३५ हजार नगद पुरस्कार प्रदान गरिने छ ।

यसैगरी प्रतियोगिताको एक उदीयमान खेलाडीलाई भापा ट्यालेन्ट घोषणा गरेर नगद ३५ हजार रुपैयाँ प्रदान गरिने छ । यस्तै प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट एकजना खेलाडीलाई मष्ट थ्यालुएबल खेलाडी घोषित गरेर नगद १ लाख रुपैयाँ प्रदान गरिने भापा-११ का अध्यक्ष जलकुमार गुरुङले जानकारी दिए ।

## यौनजन्य...

बताइन् । हिसामा पर्ने अधिकांश घटना प्रहरीबाट आउने गरेको बताउँदै उनले भनिन्, 'आदिवासी-जनजाति समुदायका महिला तथा बालबालिका सबैभन्दा बढी हिंसा परेको देखिन्छ, त्यसपछि ब्राह्मण-क्षेत्री र दलित समुदायबाट रहेको छ ।' जिल्लाका १५ वटा पालिकामध्ये नगरपालिकातर्फ मेचीनगर र दमक तथा गाउँपालिकातर्फ हल्दिबारी र कचनकवलमा सबैभन्दा बढी घटना भइरहेको छ । लैङ्गिक हिंसाबाट विशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरू पीडित र प्रभावित हुने भएकाले उनीहरूको स्वास्थ्य उपचारलागायत कानुनी, मनोसामाजिक परामर्श, सुरक्षा, सुरक्षित आवास र पुनर्स्थापनाका लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले जिल्लाका सरकारी अस्पतालमा ओसीएमसी स्थापना गरेको हो । सोही अनुसार ओसीएमसीले हिसामा परेका महिला तथा बालबालिकाहरूको समस्यालाई एकीकृत र प्रभावकारी रूपमा सम्बोधन गर्दै आइरहेको उनले बताइन् । प्रादेशिक अस्पतालमा २०७६ सालमा ओसीएमसीको स्थापना भई महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्दै आइरहेको कार्यक्रम संयोजक डा. मनोजकुमार शाहले बताए । अस्पतालमा डा. शाह, डा. रमेश गौतम र स्टाफ नर्स जानुका धिमालले हिसामा परेकाहरूलाई सेवा प्रदान गरिरहेका छन् ।

## एक्सेल...

समुदायलाई फोहोर व्यवस्थापनमा सजिलो पार्ने महत्त पुर्याउने उद्देश्य राखेको बताए । कार्यक्रममा शनिश्चरे शाखाका शाखा इन्चार्ज शर्मिला अधिकारी, बैकका कर्मचारी, स्थानीय बासिन्दा तथा समाजसेवीहरूको समेत सहभागिता रहेको थियो । सहभागी सबैले फोहोरलाई सही स्थानमा व्यवस्थापन गर्न तथा बजारको सरसफाईमा योगदान पुर्याउन आह्वान गरे । डस्टबिन वितरण कार्यक्रमसँगै बैकले अन्य थुप्रै सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रमहरू पनि सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । बैकले शिक्षा, स्वास्थ्य, तथा वातावरण संरक्षणका क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । आगामी दिनमा पनि यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने बैकका बजार व्यवस्थापन विभागका अधिकृत ढकालले जानकारी दिए । एक्सेल डेभलपमेन्ट बैकले देशकै पहिलो र हालसम्म एकमात्र प्रादेशिक विकास बैकको रूपमा सेवा विस्तार गरिरहेको छ । हाल यसले कोशी प्रदेशका विभिन्न जिल्लाहरू अन्तर्गत ४७ वटा शाखाहरू ३ वटा एटीएमबाट सेवा दिइरहेको छ । त्यसका साथै आकर्षक प्रिमियमका साथ न्यून ब्याजदरमा सबै किसिमका कर्जाहरू प्रवाह भइरहेको बैकले जनाएको छ ।

# पीडित नाबालिकाको पक्षमा डटेर उभिने प्रतिबद्धता



महाकालीबुधारी संयोजक भापा जिल्ला संयोजक गंगादेवीभट्टराई, सहसंयोजक रेश्मीअधिकारी र सचिव

भापा(प्रस) । नाबालिकालाई बिर्तामोडका पूर्वमेयर धुवकुमार शिवाकोटीले पटक पटक जबर्जस्ती करणी गरेको घटनामा मेची-महाकाली बुधारी संयुक्त आवाजले पीडितको पक्षमा डटेर उभिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ । सो संस्थाले यस घटनाका पीडितलाई आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने आश्वासनसमेत दिएको छ । मेची-

रिता राईले संयुक्तरूपमा प्रेस विज्ञापित जारी गरी समाजलाई यस्ता घटनाप्रति सचेत रहन र प्रतिकार गर्न आह्वानसमेत गरेका छन् । विज्ञापितमा बलात्कारजस्तो गम्भीर अपराधमा पूर्वमेयर शिवाकोटीको संलग्नताले गहिरो चिन्ता ल्याएको भन्दै यस घटनाले विशेष गरी धेरै कामदारहरू जस्ता कमजोर र अशक्त व्यक्तिहरूको सुरक्षामा गम्भीर चुनौती

## हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लि.

प्रधान कार्यालय, काठमाण्डौ, नेपाल  
फोन नं. ४४४९४९४, ४४४९७७८, ४४४९६६४

### हकदावी सम्बन्धी सूचना

यस कम्पनीबाट जारी तपशिलमा उल्लेख भएका वीमितहरूले वीमालेख हराएको/नासिएकोले प्रतिलिपी वीमालेखको लागि निवेदन पेश गरेको हुँदा उक्त वीमालेख उपर कसैको हकदावी भए सो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३३ दिनभित्र कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालयमा सबुद प्रमाणसहित हकदावी दर्ता गर्नुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । सो अवधिभित्र दावी दर्ता नभएमा निवेदकहरूको माग बमोजिम प्रतिलिपी वीमालेख जारी गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित सबैको लागि जानकारी गराइन्छ ।

क्र.सं.	वीमालेख नं.	वीमितको नाम	ठेगाना
१.	ULI०२३००९४९७८	युजिना गौतम	बिर्तामोड-३, भापा

## सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मूल कार्यालय बिर्तामोड-२, चारपाने, भापा

### प्रतिवेदन छपाई र अन्य सामग्री खरिद कोटेशन आह्वान

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८१/०८/२७

यस संस्थाको २०८१ वार्षिक साधारणसभाको लागि आवश्यक पर्ने वार्षिक प्रगत प्रतिवेदन ०८/०८/१९ छपाई गर्न र तपशिल अनुसारका सामग्रीहरू बिक्री गर्न इच्छुक फर्मले ७ दिनभित्र आवश्यक कागजपत्रहरू संलग्न राखि कोटेशन पेश गर्नु हुन आह्वान गरिन्छ ।

क्र.सं.	विवरण	छपाई संख्या
१	साईज (दूलो): A4 साईज भित्री पेज : करिब 114 पेज, 70 ग्राम, म्याफुलितो पेपर, कलर प्रिन्ट बाहिरी कभर : 250 ग्राम आर्ट बोर्ड, मल्टीकलर (लेमिनेशन)	२,००० प्रति
२	साईज (सानो): 7.5x 9.50 इन्च भित्री पेज : करिब 56 पेज, 70 ग्राम, म्याफुलितो पेपर बाहिरी कभर : 250 ग्राम आर्टबोर्ड, मल्टीकलर (लेमिनेशन)	३५,००० प्रति

#### अन्य सामग्री विवरणहरू :

१) डटपेन (रीटन सफारी) २) चिया, बिस्कुट, नास्ता र खाना ३) साउण्ड सिस्टम ४) पुरस्कार तथा सम्मान सामग्रीहरू ५) हल भाडा, जेनेरेटर, कुर्सी, टेन्ट, ६) स्टेशनरी सामान ७) खास ८) खादा, ब्यानर, भोला ९) फुलमाला १०) स्टेज निर्माण ११) पानी (मिनरल वाटर) १२) अन्य आवश्यक सामग्रीहरू ।

#### आवश्यक विवरणहरू :

१) फर्मको नाम, ठेगाना, भ्याट नम्बर, सम्पर्क नम्बर, फर्मको छाप, हस्ताक्षर स्पष्ट लेखिएको हुनु पर्नेछ ।  
२) फर्मको लेटर प्याडमा दरेट उल्लेख गरिएको निवेदन हुनु पर्नेछ ।  
३) कोटेशनमा फर्मको ब्यवसाय प्रमाण-पत्र, कर चुक्ता (आ.व. ०८०/०८१), स्थायी लेखा नम्बर, मूल्य अभिवृद्धि कर, दर्ता प्रमाण-पत्र तथा अन्य आवश्यक कागजातहरूको फोटोकपी संलग्न हुनु पर्नेछ ।  
४) समय नाथि वा रीत पुरा नगरी प्राप्त भएका कोटेशनलाई मान्यता दिइने छैन ।  
५) कोटेशन स्वीकृत गर्ने, नमार्ने, रद्द गर्ने सम्पूर्ण अधिकार संस्थाका सुरक्षित रहनेछ ।  
६) एकपटक पेश गरिएको शिलबन्दी दरभाउपत्र फिर्ता वा संशोधन गर्न पाइने छैन ।  
७) प्रतिवेदन संख्या र अन्य सामग्रीहरू आवश्यकता अनुसार सामान्य थपघट हुन सक्नेछ ।  
८) प्रतिवेदनको पेज संख्या तथा मोडलको लागि मूल कार्यालयमा सम्पर्क राख्नु हुन ।

#### सहारा नेपाल (साकोस) लि.

मूल कार्यालय, बिर्तामोड न.पा.-२ चारपाने  
फोन नं. ०२३-५३१९९८, ०२३-५३३४०८

## सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मूल कार्यालय, बिर्तामोड-२, चारपाने, भापा

### अन्तिम लेखापरीक्षणका लागि कोटेशन आह्वान सम्बन्धमा

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८१/०८/२७

सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को आ.व.२०८१/२०८२ को अन्तिम लेखापरीक्षणको लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्नु पर्ने भएको हुँदा नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाबाट लेखापरीक्षण गर्न (क) वर्गको इजाजत प्राप्त इच्छुक लेखापरीक्षण गर्ने फर्म/संस्थाले लेखापरीक्षण शुल्कसहित यस संस्थाको मूल कार्यालय बिर्तामोड-२, चारपानेमा प्रथम पटक सूचना प्रकाशित भएको ७ दिनभित्र प्राप्त हुने गरी खामबन्दी कोटेशन पेश गर्नुहुन सूचना आह्वान गरिन्छ ।

#### संस्थाको संक्षिप्त जानकारी र लेखापरीक्षणमा आवश्यक विवरणहरू :

- संस्थामा हाल वित्तीय व्यवसाय बचत तथा ऋण कारोवार संचालन रहेको छ ।
- यस संस्थाको ६ वटा जिल्लामा सेवाकेन्द्रहरू रहेका छन् र बचत तथा ऋण कारोवार कुल ८० वटा सेवाकेन्द्रहरूमा संचालन भइरहेका छन् ।
- लेखापरीक्षण शुल्क उल्लेख गर्दा लेखा परीक्षण, खान तथा बस्न लगायत लेखापरीक्षण कार्यसंग सम्बन्धित सम्पूर्ण रकम एकमुष्ट कोटेशनमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ । स्वीकृत रकम एकमुष्ट संस्थाले भुक्तान गर्नेछ । सेवाकेन्द्रसम्म पुग्ने यातायातको व्यवस्थापन संस्थाले गर्नेछ ।
- संस्थाको २०८१ आषाढ मसान्तसम्मको बासलात अंक रकम रु. १६ अर्ब ८३ करोड रहेको छ ।
- नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन (NFRS) मान बमोजिम पहिलो रिपोर्टिङ अवधि २०८० श्रावणदेखि २०८१ आषाढ ३१ भएकोले आ.व.२०८१/०८२ को पुरानो (NFRS) बमोजिम नै हुनेछ ।
- कोटेशन e-mail: bhumi\_khatiwada@yahoo.com मार्फत पनि पेश गर्न सकिने छ ।
- संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू :  
१) कोटेशन प्रस्तुत गर्ने फर्मको लेटर प्याडमा दरेट सहितको निवेदन ।  
२) लेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण इजाजत-पत्रको प्रतिलिपी ।  
३) स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी ।  
४) लेखापरीक्षकको पेशागत प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी ।  
५) लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षकमा नियुक्तिका लागि अयोग्य नभएको व्यहोराको लिखित जानकारीको प्रतिलिपी ।  
६) आ.व. २०८०/२०८१ कर चुक्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी वा म्याद थपको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ।

#### सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

मूल कार्यालय बिर्तामोड-२, चारपाने, भापा

फोन नं. ०२३-५३१९९८, ०२३-५३३४०८

## दाईजो प्रथा निरुत्साहित गरौं

- चल, अचल सम्पत्ति, दाईजोको रुपमा माग गर्नुहुदैन,
- लेनदेनको शर्त राखी विवाह गर्नु/गराउनु हुदैन ।
- विवाह गरी सकेपछि चल, अचल सम्पत्ति वा दाईजो माग गर्नु हुदैन,
- दाईजो नदिएको कारण यातना दिने वा अमानवीय वा अपमानजन्य व्यवहार गर्नु हुदैन,
- यस्ता कार्य कानूनबमोजिम दण्डनीय छन् । यस्तो गरेको पाइएमा स्थानीय प्रशासनमा खबर गरौं ।
- विवाह जस्तो पवित्र बन्धनलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं ।



नेपाल सरकार  
विज्ञान बोर्ड



सम्पादकीय

## भ्रष्टाचारकै कारण सकिने भो

राजनीति किन गछन् भने भ्रष्टाचार गर्न । भ्रष्टाचार गर्नकै लागि प्रायः सबै दल र तिनका नेता कार्यकर्ता उद्यत भएपछि नेपाल अधोगतितर्फ धकेलिँदै गएको छ । मुलुकमा चरम निराशा व्याप्त छ। निराशा छैन भन्नेहरू पनि छन्। सामाजिक सञ्जाललाई एउटा ऐना मान्ने हो भने त्यहाँ त निराशामात्रै होइन, अराजकता नै देखिन्छ। राज्यप्रति र राज्य प्रमुख तीन अंगसँग मात्रै होइन, चौथो अंग पत्रकारितासँग पनि आमनागारिकमा चरम आक्रोश वितृष्णा देखिन्छ। निराशा र आक्रोश अनि अराजकताको मूल जड के हो भन्नेमा धेरै मत छन्। धेरैजसो मत राजनीतिक अस्थिरतातिर सोझिन्छ। तर, सँगसँगै मुख्य एक कारण मुलुकमा व्याप्त भ्रष्टाचार हो र सुशासनको चरम अभाव हो।

भ्रष्टाचारविरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय विवस अर्थात् ११ डिसेम्बरको सन्दर्भमा यो प्रासंगिक हुन्छ कि मुलुकमा भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्नु मुख्य चुनौती हो। भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्दा नागरिकमा आशा जगाउनमात्रै सकिन्छ, मुलुकलाई समृद्धिको दिशातर्फ अगाडि पनि बढाउन सकिन्छ। विकास र समृद्धिको एउटा प्रमुख बाधक पनि भ्रष्टाचार नै हो। भ्रष्टाचार अनुभूति सूचकांकमा नेपाल भ्रष्टाचार व्याप्त मुलुकहरूको सूचीमा रहेको ट्रान्स्परेन्सी इन्टरनेसनलले राखेको छ। १०८औं स्थानमा छ नेपाल। भ्रष्टाचारलाई अर्थसँग मात्रै जोडेर हेरिनु साँघुरो हुन्छ। यसको आयाम व्यापक छ। यो अनुभूतिको कुरा पनि हो। सरकारले दिने सेवा प्रवाहमा हुने ढिलासुस्ती, फजुल खर्च, किफायतीपनमा कन्ज्याइँ र न्यायमा हुने ढिलाइलगायत विषय भ्रष्टाचारको छाताभित्र पर्छन्।

भ्रष्टाचारको सन्दर्भमा ट्रान्स्परेन्सी इन्टरनेसनलको मात्रै नभई स्वदेशकै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रतिवेदनले भ्रष्टाचार चित्रित गर्छ। न्यायालयभित्रै पनि भ्रष्टाचार रहेको प्रतिवेदन न्यायालयकै छ। भ्रष्टाचारले नछोएको कुनै निकाय छैन। हरेक सरकार सुशासनको नारा लगाउँछन्। तर सुशासन घट्टो छ, बढ्दो छैन। भ्रष्टाचार पनि बढेको बढ्दै छ। भ्रष्टाचारको नामी राजनीतिसँग पक्कै पनि जोडिन्छ। त्यसैले मुलुकमा व्याप्त निराशा र भ्रष्टाचार निवारण गर्न राजनीतिक नेतृत्वकै तदारुकता आवश्यक हुन्छ। राजनीति सड्को भएमात्रै मुलुकमा सुशासन कायम गर्न सहज हुन्छ र व्याप्त निराशा आशामा बदलिन्छ। तत्र यो निराशाले दल मात्र होइन व्यवस्था नै परिवर्तन हुनसक्ने संकेत आइसकेको छ।



• डा. प्रकाश बुढाथोकी

उमेरसँगै मात्र नभई मौसम परिवर्तनसँगै मानिसको जीवनशैलीमा परिवर्तन आउँछ। औंला सुनिने मौसमका रूपमा परिचित जाडो मौसममा प्राय प्रयोग हुने शब्द चिलब्लेन्स हो। पीडादायक भए पनि चिकित्साका हिसाबले सामान्य समस्या मानिने चिलब्लेन्सले हातखुट्टाका औंलामा मात्र नभई नाक, कानको लोती, गाला, तिरा, नितम्ब, नली हाड आदिमा असर गर्छ। पुरुषको दाजोमा महिला बढी मारमा पर्ने चिलब्लेन्सले बुढापाका र बालबालिकालाई सताउँछ।

### ज्येष्ठ नागरिकका समस्या

ज्येष्ठ नागरिकको रोग प्रतिरोधक शक्ति कम हुने भएकाले जाडो मौसममा बढी स्वास्थ्य समस्या देखिन्छ। चिसोसँगै वातावरण प्रदूषण र बिहानै चिसो पानीले नुहाउने बानीले निमोनिया, दम, उच्च रक्तचापका साथै अन्य दीर्घरोग बढ्ने गर्छ, जोर्नीसम्बन्धी समस्याले पनि धेरै दुःख दिन्छ तथा कतिपयको कट्याङ्गिएर मृत्युसमेत हुने गर्छ। जाडोमा पानी कम पिउने, रात बाक्लो भई रक्तचाप बढ्ने गर्छ र हृदयघात, मस्तिष्क घातको सम्भावना रहन्छ। जाडोमा जोर्नी धेरै सुनिने, दुख्ने भई निकै कष्टकर हुन्छ। शरीरभित्र र बाहिरको तापक्रम नमिल्दा पनि हाडजोर्नीसम्बन्धी समस्या पनि देखा पर्छ, जसमा ५० वर्षमाथिका तथा वृद्धवृद्धामा हाड जोर्नी दुख्ने गर्छ। हाड ढिलै जाँदा, एकै ठाउँमा बस्दा, शारीरिक व्यायाम नगर्दा, भिटामिन डी, क्याल्सियमयुक्त खानाको कमी हुँदा पनि जोर्नी दुखाइ बढ्छ। लामो समयसम्म एकै ठाउँमा बस्ने बानी, निष्क्रिय जीवनशैली, घुँडा खुन्चाएर एकैस्थानमा लामो समयसम्म बस्ने, हाड कमजोर, उमेर, चोटपटक, सङ्क्रमण, चिसा पानीले नुहाउने बानी, अनावश्यक रूपमा तौल बढ्नुले पनि जोर्नी दुख्ने गर्छ। बिहानको घाम नतापे, भोलिलो पदार्थ सेवन नगर्ने, नियमित शारीरिक व्यायाम नगर्ने, धूमपान र मद्यपान गर्ने, कोक, पेप्सी जस्ता सफ्टड्रिङ्क, आटामा



आधारित खानाले पनि दुखाइ बढाउँछ।

### बालबालिकामा रुघाखोकी र निमोनिया

सरकारले सन् २०१५ देखि राष्ट्रिय खोप कार्यक्रममा रहेको पिसिभी १० अर्थात् न्युमोकोकल खोप बालबालिकामा प्रभावकारी देखिएको छ। सन् २०१४ मार्च २० देखि २०१९ डिसेम्बर ३१ सम्म पाटन अस्पतालमा भर्ना भएका दुईदेखि १४ वर्षसम्मका पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, बाल अनुसन्धान एकाइ, अक्सफोर्ड विश्वविद्यालय र गाभी भ्याक्सिन एलायन्सको सहकार्यमा छ वर्ष लगाएर गरिएको अध्ययनमा खोपको प्रयोगले २६ प्रतिशत निमोनिया, मेनिन्जाइटिस, सेप्टिस आदि दुई वर्षसम्मका बालबालिकामा घटेको देखिएको छ। बालबालिकाको नाक पछाडिको भागमा पाइन् न्युमोकोकस ब्याक्टेरियाका प्रजातिमध्ये पिसिभी १० मा समावेश भएका प्रजाति दुई वर्षसम्मका बालबालिकामा ७५ प्रतिशत र दुईदेखि पाँच वर्षसम्मकामा ४१ प्रतिशतले घटेको छ। निमोनिया भएकामा ८२ प्रतिशतले घटेको छ।

नेपाल सरकारले सन् २०१५ मा १० वटा प्रजाति समेटिएको न्युमोकोकल खोप पिसिभी १० को दुई वटा प्राइमरी डोज छ हप्ता र १० हप्ता र एक बुस्टर डोज नौ महिनामा लगाइन्छ। जुन तालिका नेपालमा मात्र लागु छ। खोजले अन्तराल आठ हप्तालगाई चार हप्ता गर्दा पनि त्यतिकै प्रभावकारी रहेको विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनले निर्देशिका उल्लेख गर्न बाध्य भएको छ।

विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको सिफारिसमा ६५ वर्षभन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिक, विभिन्न अङ्गका दीर्घरोगी, प्रतिरोधी क्षमता कम

भएका एचआइभी, एड्सपीडित, क्यान्सरको उपचाररत, स्टेरोइड जस्ता औषधी खाइरहेका, कुनै पनि स्टेजका गर्भवती महिला, छ महिनादेखि पाँच वर्षसम्मका बालबालिका र स्वास्थ्यकर्मीले इन्फ्लुएन्जाविरुद्धको खोप अनिवार्य लिनु पर्छ।

### आगो तापदा प्रदूषण

जाडो बढेसँगै जतातै आगो तापिरहेको देखिन्छ। आगो तापने के टायर, प्लास्टिक के सडक किनारमा थुपारिएका फोहोर सबै बालेर आगो तापेको देखिन्छ। जसले तत्काल त न्यानो हुन्छ तर उत्पन्न धुँवाँले स्वास्थ्यमा तत्कालै तथा वातावरणमा दीर्घकालीन नकारात्मक असर गर्छ। सरकारी मापदण्ड ४० रहेकोमा कहिलेकाहीँ दुई सयभन्दा बढी भई सास फेर्न सक्स भएका विगत पनि छन्।

प्रदूषणमा गाडीको धुँवाँ ३८ र आगोको धुँवा १९ गरेर ५७ प्रतिशत हिस्सा धुँवाँको छ। त्यस्तै सडक धुलोको २५, इटाभट्टाको ११ र अन्यबाट सात प्रतिशत हुन्छ। कचौरा आकारको काठमाडौँबाट धुँवा हतपत बाहिर जान पाउँदैन। त्यसैमा प्लास्टिक, टायर बाल्दा कार्बन मोनो, डाइअक्साइड, प्युन, डाइअक्सनले क्यान्सरसम्म गराउन सक्छन्। वायुप्रदूषणले तत्काल सामान्य टाउको दुख्ने, आँखा, नाक, कान घाँटी र श्वासप्रश्वासमा असर र दीर्घकालमा मुटु, मस्तिष्कघात, फोक्सोको क्यान्सर, दम र प्रजनन क्षमतामा हास गराउँछ।

### घाम लागेपछि मर्निङ वाक

कचौरा आकारमा रहेको काठमाडौँ खाल्डोमा हावा चल्ने दिशा पूर्वपश्चिम मात्रै

हो। प्रदूषित हावा बाहिर निकाल्न हुँदा बत्तासकै गतिमा हावा चल्नु पर्छ। फोक्सो सफा गर्न भन्दै गरिने बिहानी हिँडाइमा प्रदूषित बन्छ। जाडोयाममा वायुप्रदूषण बढ्ने भएकाले मर्निङवाकले पनि हानि गरिरहेको छ। वायुप्रदूषणका कारण दम, ब्रोन्काइटिस, फोक्सो र मुटुसम्बन्धी रोगको उच्च सम्भावना रहन्छ। बिहानै खाली पेटमा निस्कँदा रक्तचाप र दमका बिरामीमा भने समस्या हुन्छ।

कट्याङ्गिने, हृदयघात, रुघाखोकी आदिको समस्या हुन्छ। श्वास लिँदा धुलो, धुँवाँका साना कण फोक्सोसम्म पुग्छन्। ठुला कण श्वासनलीमा अडकिन्छ। फोक्सोबाट रक्तसञ्चार हुँदै मुटु, मिर्गौला र छालामा समेत पुग्छन्।

हुसुले बाटो नदेखिँदा बिहान सवार 'साधनसमेत स्पिड हुने भएकाले कतिपय अवस्थामा दुर्घटनासमेत हुन्छ। त्यसैमा बिहान सडक छेउ हेडफोनमा रमाउँदै मर्निङ वाक गर्दा दुर्घटना हुन्छ।

### जाडोमा हुन सक्छ हृदयघात

स्वेडिस रजिस्ट्रीको दुई लाख ७४ हजार ०२ ९ बिरामीको तथ्याङ्क अध्ययनमा हृदयघातको जोखिम तापक्रम ६८ बाट ३२ डिग्री फरेनहाइट घट्टा १४ प्रतिशतले बढ्छ। अर्थात् हावाको तापक्रममा ७.४ डिग्री सेल्सियस वृद्धि हुनु भनेको २.८ प्रतिशत हृदयघातको जोखिममा कमी आउनु हो। दमका दीर्घरोगी, पहिल्यै हृदयघात र रक्तनलीमा अवरोध भएका, बाइपास सर्जरी गरेका या स्टेट हालेका, मुटु कमजोर भएका, मुटुको चालमा गडबडी भएका जाडोमा जोखिम वर्गमा पर्छन्। त्यसै गरी फोक्सो, सिओपीडी, मिर्गौला, वृद्धावस्था

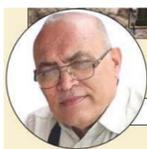
भएका, अनियन्त्रित रक्तचाप, कोलेस्ट्रॉल, धूमपान, निष्क्रिय जीवनशैली, ज्यादै मद्यपान, मस्तिष्कघात या पक्षाघात भएकाहरू पनि जाडोमा रात जम्ने क्रम बढी, नसा खुम्चिएर साँघुरा भई रक्तचाप, मुटुको धड्कन बढ्ने, अनेकन हार्मोन सक्रिय भई नकारात्मक परिवर्तन ल्याई मुटुरोग तथा हृदयघातको जोखिममा पर्छन्।

स्ट्रोकको ८० प्रतिशत इस्केमिक र २० प्रतिशत हेमोरेजिक हुन्छ। मस्तिष्कघातको लक्षण देखिएको ढिलोमा साढे चार घण्टामा उपचार सुरु गरे तुलो नोक्सानीबाट बच्न सकिन्छ। स्ट्रोकको लक्षण फास्ट एफ- फेस वा अनुहार बाङ्गिनु, ए-आर्म अर्थात् एकापि एउटा वा दुवै हातले काम गर्न छोड्नु, एस-स्पिच अर्थात् आवाज लर्बानुनु वा पूरै गुम्नु र टी-टाइम अर्थात् बिरामीलाई तुरुन्त उपयुक्त अस्पताल पुऱ्याउनुसु।

### रोगकथाम

रुघाखोकी तथा निमोनियाको खोप अनिवार्य लिनु पर्छ। घराभित्र बस्दा र घर बाहिर जाँदा पनि न्यानो कपडा लगाउनु पर्छ। बिहानै चिसोमा हिँड्नुले काम वा बन्द गर्नु पर्छ। दीर्घरोगीले उच्च रक्तचाप, सुगर, कोलेस्ट्रॉल नियन्त्रणमा राख्नु पर्छ। स्वस्थ आहार र व्यायामले शरीरका अङ्गहरूलाई स्वस्थ राख्छ त्यही अनुसार अवलम्बन गर्न जरुरी छ। तयारी खानेकुरा, विलासी जीवनशैली, मानसिक तनावबाट मुक्त रहनु र ताजा फलफूल, हरिया सागसब्जी सेवन गर्नु पर्छ। छालामा चिसोको प्रभाव धेरै नपरोस भन्नाका लागि बढी तातोपानीले ननुहाउने, मनतातो पानीको मात्र प्रयोग गर्ने, नुहाइसकेपछि पूरै शरीरमा तेल वा मोस्चराइजिङ क्रिम अनिवार्य लगाउने, अनुहार सुक्खा हुने भएकाले फेसवासको प्रयोग नगरी पानीले मात्र मुख धुने, भित्र सुतीको कपडा लगाई उनी कपडा छालामा टाँसिने गरी नलगाउने गर्नु पर्छ। पानी बढी पिउने, पूरै शरीर ढाकिने गरी कपडा लगाउने, हिटर तथा आगो बाल्दा कोठामा हावा पास भएको, डिहाइड्रेसन र सुक्खापनाबाट बच्न एक मिटर पर बसेर तापेमा ख्याल गर्नु पर्छ। १० सेमी टाढा राखेर हिटर तापे, विद्युतीयभन्दा ग्यास हिटर कम अक्सिजन लिने, कम कार्बन मोनोअक्साइड निकाल्ने गर्छ।

# असद शासनको अन्त्य



• लोकनाथराय सुवेदी

यतिबेला पछिल्लो शासन सत्ता पल्टेका देशहरूमा सिरिया पनि सामेल भएको छ। त्यहाँका विद्रोहीहरू ५० वर्ष अर्थात् पाँच दशक लामो असदको शासन सत्तालाई उखेलाइएका छन्। त्यो शासन सत्ताको अन्त्य गर्नका लागि सङ्कल्पबद्ध रहेको मानिने विद्रोही समूह हयात तहरिर अल शाम (एचटिआई) ले दुई सातादेखि असदको सत्ता पल्टाउने यो अभियानलाई निकै तीव्रता दिएको देखिन्छ। त्यस क्रममा त्यो विद्रोही समूहले अलेपो, हमा, होमस र दारा भनिने प्रमुख सिरियाली सहरहरूमा कब्जा जमाएपछि बसर अल असदको शासन सत्ता पल्टेने दिन गन्ती सुरु भएको अड्कल गरिँदै थियो। गएको आइतबार अर्थात् ८ डिसेम्बरका दिन राजधानी दमिस्कमाथि कब्जा जमाएपछि अब असद वंशको शासन अन्त्य निश्चित प्रायः भएको अड्कल गरिँदै थियो। यो सत्ता पल्टाउँदा असद सिरियाबाट अज्ञात देशमा भागिसकेका छन् तर यो आलेख तयार पार्दासम्म यकिनतः उनी कहाँ शरण लिन पुगे भन्ने कुरा केवल अनुमान मात्र गरिँदै थियो। भनिन्छ असद आफ्नो परिवारका साथ विमानबाट कुनै अज्ञात मुलुकमा पुगेका

छन्। उनी कुन देशमा पुगेका छन्, कसैले कितान गरेर बताएको छैन। यस क्रममा उनी चढेको विमान बेपत्ता भएको या दुर्घटनामा परेको समेत हल्ला फैलिएको छ। यता सत्ता कब्जा गरेका विद्रोहीहरूले भने अब सिरिया एउटा स्वतन्त्र देश भएको भनिरहेका छन्। असदका विरुद्ध रहेका विद्रोही सेनाका एक जना सैनिक अपरेसन कमान्डरले टेलिग्राफमा एउटा पोस्ट लेखेका छन् कि 'हामी तानाशाह बसर अल असदबाट दमिस्क सहर मुक्त भएको घोषणा गर्दौं। विश्वभर विस्थापित भएर रहेका सबै सिरियाली मानिसको आगमनका लागि सिरियाले प्रतीक्षा गरिरहेको छ।' सिरियाका प्रधानमन्त्री मोहम्मद गाजी अल-जलालीले पनि आइतबार बिहानै पहिले नै तयार गरिएको एउटा सन्देशमा भनेका थिए कि सरकार मानिसहरूबाट चुनिएको कुनै पनि नेतृत्वसँग सहयोग गर्नका लागि तयार छ। उनले सिरियाली मानिसहरूलाई सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको नोक्सानी नगर्न अपिल गर्दै भनेका छन्, "म यहाँ आफ्नै घरमा छु, कतै गएको छुनँ, न त यसलाई छोड्ने इरादा नै छ।" उनको यस बयानबाट स्पष्ट हुन्छ कि प्रधानमन्त्री विद्रोहीहरूको सर्त मान्न र उनीहरूलाई सत्ता सुम्पिन तयार छन्। अर्कोतिर विद्रोही समूह एचटीआईका नेता अबु मोहम्मद अल-जुलानीले पनि विद्रोही शक्तिसँग राज्यका संस्थानहरूलाई नोक्सान नगर्न आह्वान गरेका छन्। यद्यपि दमिस्कका सडकमा जुन प्रकारले दृष्यहरू र बन्दुकसहित विद्रोही शक्ति देखिएको

छ, त्यसले अहिले भर्खरै स्थिति सामान्य भइहाल्ने परिस्थिति देखिँदैन भन्ने विश्लेषण पनि भइरहेको छ। सन् २०११ को 'अरब वसन्त' मा धेरै देशमा सत्ता पल्टाएको देखिएको थियो। तीन/चार दशकदेखि सत्तामा राज गरिरहेका तथाकथित तानाशाहहरूलाई लोकतन्त्रको अभियानका नाममा उखेलेर फालियो पनि। होस्नी मुबारक, कर्नल कदाफी आदि जस्ता त्यतिबेला विश्वमा चर्चित शासकको सत्ता अन्त्य भयो। त्यस्तै खालको सफलता सिरियामा पनि प्राप्त गर्न कोसिस गरियो तर असदलाई शासन सत्ताबाट हटाउन बितेको १३ वर्षदेखि लामो प्रतीक्षा गर्नु परेको देखियो। 'अरब वसन्त' को क्रममा सिरियामा विद्रोहीहरूलाई असदको शासनले कडा दमन गरेको थियो। हुन त उनले सत्ता समालेको एक दशक मात्र भएको थियो तर उनको राजनीतिक दृष्टिकोण तानाशाहको भन्दा अलिभन्दा भिन्न थियो। सन् १९६५ सेप्टेम्बर ११ मा जन्मेका असदको पारिवारिक पृष्ठभूमि राजनीतिक थियो। उनका पिता हाफिज अल असद सन् १९७१ मा सिरियाको राष्ट्रपति बने। अनि सन् २००० सम्म त्यस पदमा कायम रहे तर बसर अल असदले राजनीतिको साटो चिकित्सा क्षेत्रको बाटो पारे। उनी लण्डनमा आँखा उपचार चिकित्सा शिक्षा पढिरहेका थिए। सन् १९९४ जनबरीमा उनका तुल्याजु बासेलको मृत्यु भयो। जसलाई स्वभाविक रूपमा सिरियाको अर्को राष्ट्रपति मानिँदै थियो। यसरी तुलो दाइको मृत्यु भएपछि बसर अल

असद राजनीतिमा आए। पिताको मृत्यु पछि सन् २००० मा उनले राष्ट्रपति पदको शपथ लिए। सत्ता समाल्दै गर्दा उनले 'पारदर्शिता, लोकतन्त्र, विकास र आधुनिकीकरण' का कुरा गरेका थिए। छोटो समयका लागि भए पनि सिरियामा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, नागरिक स्वतन्त्रता जस्ता कुराले स्थान पाए। त्यसलाई 'दमिस्क रिप्रिड' पनि भन्ने गरिएको थियो तर त्यो 'वसन्त' पनि चाँडै समाप्त भयो। अनि आफ्ना देश वरिपरिका छिमेकी देशमा बनिरेको विपरीत परिस्थितिका कारण असदले पनि दमनकै बाटो पक्रिए। इराकमाथि अमेरिकी हमला, लेबनानको माध्यमबाट सिरियामाथि नियन्त्रण प्रयास, अरब वसन्त, इराकमा इस्लामिक स्टेटको उभार, गाजामाथि इजरायली हमला आदि बितेका डेढ दशकका यी यावत् घटनाक्रमले असदलाई उनको पहिलाको राजनीतिक सोचभन्दा भिन्न र विपरीत काम गर्न बाध्य पारेको समेत यतिबेला विश्लेषण गरिँदै छ। पश्चिमा शक्तिहरूको सामना गर्नका लागि हिज्जुल्लाहको सहयोग र साथ सिरियालाई मिल्दै रह्यो तर प्यालेस्टिनीलाई सर्वनाश तुल्याउनुको सँगसँगै इजरायलले हिज्जुल्लाहका पनि शीर्ष नेताहरूलाई मारिदियो। फलतः यस पटक सिरियालाई साथ सहयोग दिने शक्ति हिज्जुल्लाहमा पनि रहेन। इरानको पनि त्यस्तै हविगत हुन पुग्यो। अर्कोतिर रूस पनि युक्रेन युद्धमा फँसेको स्थिति रह्यो। त्यसले गर्दा पछिल्लो पटक सिरियालाई रूसको मद्दत मिल्न सकेन। यसरी तुलो दाइको मृत्यु भएपछि बसर अल

डोनाल्ड ट्रम्पसँग मद्दत मागेका थिए तर उनलाई त्यसमा पनि निराशा नै हात लाग्यो। ट्रम्पले पूर्व राष्ट्रपति बाराक ओबामाका नीतिहरूलाई जिम्मेवार ठहराए। साथै उनले यसको पछाडि रूसलाई पनि जिम्मेवार बताए। उनले भने यो हाम्रो लडाईँ होइन। अमेरिकाले यस लडाईँमा सामेल हुनु हुँदैन। त्यसलाई 'दमिस्क रिप्रिड' पनि भन्ने गरिएको अर्थात् ८ डिसेम्बरका दिन दमिस्कमा त्यस्तै स्थिति देखियो।" जस्तो यसअघि अफगानिस्तान, श्रीलङ्का, बङ्गलादेश आदिमा देखिएको थियो। विमानस्थलमा भागभाग छ, मानिसहरू सुरक्षित बाहिर निस्कन चाहन्छन् त्यही अर्कोतिर मानिसहरू स्वतन्त्रताको खुसियाली पनि मनाइरहेका छन्। उता अर्कोतिर राष्ट्रपति भवन्मा लुटपाट मच्चाउने, तोडफोड गर्ने जस्ता सिलसिला पनि चलिरहेका छन्। यसरी असद परिवारको शासनको दुःखद अन्त्य सिरियामा भएको छ तर अब के त्यहाँ शान्ति र सुखमय भविष्य छउला र नागरिकले सुरक्षित महसुस गर्लान् ? भन्ने प्रश्न खडा छ। अब जुन सत्ता स्थापित होला त्यसको स्वरूप कस्तो हुने हो, महाशक्तिहरूको भूमिका र दबाबमा नआइकन कुनै सरकारको गठन होला यी गम्भीर महत्वपूर्ण प्रश्नहरूको सही उत्तर आउला कि नआउला अहिले प्रतीक्षाको विषय छ। त्यहाँ जनताले आफ्नो देशका आवश्यकता र स्थिति अनुकूलको जनलोकतन्त्र अपनाउन सके र त्यसका लागि शतत जागरूक भएमात्र तिनको भविष्य सुरक्षित हुने अहिलेसम्मको अनुभवले दर्शाउँछ।



तपाईं जहाँ भएपनि  
प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगाइनु गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

# कवि शिरोमणि लेखनाथ र चन्द्रगढी, भद्रपुर



• प्रा.डा. बद्रिविशाल पोखरेल

कुनै पनि नगर र जिल्ला कङ्क्रीटको जड् गलले मात्र शोभायमान हुँदैन। कला साहित्य संगीत र संस्कृतिले कुनै पनि देशको आन्तरिक र बाह्य सौन्दर्य सुशोभित हुन्छ। भद्रपुरस्थित चन्द्रगढीको बीच सडकमा कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्यालको प्रतिमा स्थापित रहेको छ। यही शालिक वा प्रतिमा यस जिल्लाको शोभा, कान्ति र सौन्दर्य हो। अझ लेखनाथ पुस्तकालयको स्थापनाले जीवन र जगत् बोध गर्न र गराइरहेको छ। सत्ता शक्ति र सम्पत्ति त क्षणिक हुँदो रहेछ। हाम्रा पुर्खाहरूले विषय विज्ञ, विद्वान् र स्रष्टाको महत्त्व र मर्म बुझेर स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते भनेका हुन्। त्यसैले समादरणीय गौरवशाली स्रष्टाका स्मृतिमा शालिक र पुस्तकालय स्थापना गर्नु अत्यन्त महत्त्वपूर्ण विषय हो। फूल जहाँ फुल्छ त्यसले वरपर सुगन्ध र सौन्दर्य प्रवाह गर्छ। त्यसैले भापा र चन्द्रगढीमा हुने गरेका

साहित्यिक सांस्कृतिक कार्यक्रममा जाने अवसर मलाई पनि मिल्ने गरेको छ। यस अवसरमा भापाका आदरणीय वरिष्ठ, अग्रज तथा साधनात स्रष्टाहरूसित मधु मिलन हुँदा विशिष्ट खालको अनुभूति हुन्छ। देशलाई धनी तथा समुन्नत बनाउने सर्जकसितको मिलन अद्भूत आनन्दको अनुभूति हुन्छ। सख्द मानिस धन दौलतका लागि मरिहते गर्छन्। यस्तै विषयमा इटहरीका एक बुद्धिजीवीले धन दौलत कति भए पुछ भनेर फेसबुकमा लेखेछन्। त्यसमा धेरैले टिप्पणी गर्ने क्रममा घरबार, कार, सुन चाँदी आदि धनसम्पत्तिको कुरा गरेका रहेछन्। यो देखेर मलाई अलि चिन्ता भयो र दुख पनि लाग्यो। अनि मैले तपाईंहरू सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण धन ज्ञान, विद्या, सिर्जना जस्ता विशिष्ट महत्त्वका धनलाई किन बिर्सनु हुन्छ भनेर मैले पनि खरो टिप्पणी उल्लेख गरिदिएँ। यसको मतलब धन दौलतको महत्त्व नभएको होइन तर बौद्धिक धनलाई पनि हामीले उचित कदर गर्नु पर्छ। यसो गर्नका लागि यही विषयका विज्ञ र प्राज्ञ व्यक्ति र व्यक्तित्वहरू लागि पर्नु पर्छ। जसले जुन विषय क्षेत्रको महत्त्व बुझेको हुन्छ उही व्यक्ति र समूह सम्मानजनक स्थान र मान दिन लागि पर्नुपर्छ। यसले समाजमा दूरो सकारात्मक प्रभाव पार्छ। लेखनाथ पुस्तकालय लेखनाथकै प्रतिमा स्थापना गर्ने भापाली तथा चन्द्रगढीका व्यक्तित्वहरूलाई म सलाम गर्न चाहन्छु। कर्मतामा गर्नेहरूलाई प्रोत्साहित

गर्नुपर्छ। कुनै पनि स्रष्टा देशभक्त तथा राष्ट्रप्रेमी हुन्छ। यो परिचय तमाम स्रष्टाको हुन्छ र हुनुपर्छ। देशभक्तिका र राष्ट्रप्रेमका विविध विचार, लेखन र भावनाका कारण स्रष्टाहरू आआफ्ना भिन्न भिन्न लेखन धारमा बाँडिन्छन्। यसलाई अन्यथा भन्न मिल्दैन। बहुभाषी, बहुभेषी, बहु विचार र मान्यताको समाजमा सिर्जनात्मक विविधता स्वाभाविक हुन्छ। गणतन्त्र कालमा देशको परिचय नै विस्तारित भएको छ। उल्लिख्य जस्तो एक जात, जाति, धर्म, संस्कृति र समुदाय विशेषका रूपमा परिचित नेपाल वास्तवमा सबै जातको फूलबारी बनेको छ। यो कुरा भापाली उपन्यासकार ज्ञानु बुढाथोकीको यादरूप उपन्यासमा उल्लिखित रहेको छ। वेद, मुन्धुम र त्रिपिटक आदि ऐतिहासिक मूल्यवान् ग्रन्थहरू र सांस्कृतिक विविधताका बीच एकता नै नेपालको अहिलेको मूल पहिचान हो भन्ने उपन्यासमा विस्तृत रूपमा औपन्यासिक कलाका साथ उपस्थापित गरेको पाइन्छ। त्यसैले कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्यालले तरुण तपसी महाकाव्यमा उल्लेख गरेभन्ने अधिकांश सर्जकहरू म खाउँ मै लाउँ अरु सब मरनु दुर्बलहरू किमार्थ भन्दैनन्। उनीहरू आफैले पाए सबैले पाए भन्दैनन् र त्यसैगरी आफूले खानपाए सबैले खाए र अघाए पनि भन्दैनन्। सडकको बीचमा जाडोले लुगलुग कामेको बटुवा देखेर कविहरू अत्यन्त दुःखित र द्रवित हुन्छन्। र आफूले लगाएको लुगा

समेत बटुवालाई दिन्छन्। तर हाम्रा पुर्खाहरू के अपवादका बुद्धिजीवी र विद्वान्लाई कटाक्ष गर्छन्। उनीहरू सर्पका टाउकामा माणिकजडी विद्वताका पगरी अनेक हुन्छन् तर ती स्वभाव वा अन्तरमनले सर्प समान टुट पनि हुन्छन् पनि भन्छन्। स्रष्टा कलावादी र जीवनवादीका रूपमा पनि चिनिन्छन्। कला कालाका लागि भात भातका लागि पदनु पदनुका लागि भन्ने सर्जक पनि छन् तर अर्कातिर कला साहित्य जीवनका लागि भन्नेहरू पर्याप्त देखिन्छन्। यिनले जनतालाई र समाजलाई माथि उठाउन र उकास्न नै कलात्मक लेखन गर्नु पर्छ भन्छन्। आर्थिक र भौतिक रूपमा कमजोर भए पनि साहित्यकार र कलाकार देशका अमूल्य निधि हुन्। यिनले नै गर्दा समाज र देश विदेशमा पनि परिचित हुन्छ। त्यसैले कवि समान कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्याललागत आदरणीय साहित्यकारप्रति हामीले श्रद्धापूर्वक नमन गर्नु पर्छ र लेखनाथ वाचनालयमाफर्त् पठन संस्कृतिलाई जनजनमा फैलाउनु पर्छ। अझ बालबालिकालाई यस दिशातिर डोच्याउनु पर्छ। २०, २२ वर्षका युवालाई भन्दा ससाना काँचा माटालाई पठन संस्कृतिर कलात्मक रूपमा लगाउन सकिन्छ। यसको विधिका बारेमा यस लेखलाई आफ्नै प्रयोग र व्यावहारिक अनुभव पनि रहेको छ। यसो गरे कसो होला ? गर्न जानियो भने श्रीखण्डे श्रीखण्डे छ। हर बालबालिका र युवालाई असल र योग्य बनाउन सकिन्छ।

## सडक दुर्घटनामा कमेडियन हिक्मत महाराको निधन



भापा(प्रस)। कमेडियन हिक्मत महाराको निधन भएको छ। महाराको सडक दुर्घटनाका कारण निधन भएको हो। 'कमेडी च्याम्पियन' सिजन २ बाट चर्चामा आएका महारा कैलालीको गोदावरी नगरपालिका-४, गोदावरीस्थित भीमदत्त राजमार्गमा दुर्घटनामा परेका हुन्। उनले मोटरसाइकल सडकमा रोकिराखेको ट्रकसँग टक्किएको थियो। दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका महारालाई उपचारका लागि सेती प्रादेशिक अस्पतालमा पुर्याइएको थियो। उपचारको क्रममा उनको निधन भएको हो। उनको निधनमा निदेशक विशाल भण्डारी, कमेडियनहरू हिमेश पन्त, मेक्सम गौडेल, भरतमणि पौड्याललागतले सामाजिक सञ्जालबाट श्रद्धाञ्जली दिएका छन्। 'कमेडी च्याम्पियन'को दोस्रो सिजनबाट निकै चर्चामा आएका ३० वर्षीय महारा शुक्रलाफाटा नगरपालिका-११ कतुवापुर बससाहाका बासिन्दा थिए।

## अवैध आयातले चिनी उद्योग समस्यामा

भापा(प्रस)। चिनी उद्यमीले नेपालमा अवैध चिनी आयातका कारण आफूहरू सडकमा पर्दै गएको बताएका छन्। नेपाल चिनी उद्योग संघले पत्रकार सम्मेलन गरी चिनी उत्पादनको सिजनमा समेत विक्री गर्न नसकिएको जनाएको छ। संघका अध्यक्ष शशिकान्त अग्रवालले अनधिकृत र अनियन्त्रित चोरीपैठारीका कारण आफ्ना उद्योगको चिनी नबिकेको भन्दै अवस्था यस्तै रहे उखु किसानलाई भुक्तानी गर्न समस्या पर्ने औल्याए। पत्रकार सम्मेलनमा दिइएको जानकारी अनुसार नेपालमा वार्षिक दुई लाख ५० हजार मेट्रिक टन चिनी खपत हुन्छ। गत आव २०८०/८१ मा एक लाख ७८ हजार मेट्रिक टन चिनी नेपालभित्रै उत्पादन भएको थियो भने २० हजार मेट्रिक टन औपचारिक माध्यमबाट आयात भएको थियो। बाँकी करिब ५० हजार



मेट्रिक टन अवैध आयात भएको आकलन नेपालमा भन्दा भारतमा प्रतिकेजी करिब १५ रुपैयाँ सस्तो पर्ने र अवैध आयात गर्दा

करसमेत नतिर्ने हुँदा अवैध आयात फस्टाएको अग्रवालले बताए। "सीमा सुरक्षामा खटिएका सुरक्षाकर्मी तथा राज्य संरचनाले यसमा ध्यान दिएर तस्करी रोक्नु आवश्यक छ," अग्रवालले भने, "हाम्रो चिनी यही कारण अहिले बिकिरहेको छैन। यो अवस्थामा किसानलाई भुक्तानी गर्न रकमसमेत प्राप्त नहुने खतरा छ।" संघका अनुसार गत वर्षको करिब पाँच हजार मेट्रिक टन चिनी पनि उद्योगीसँग मौज्जात नै छ। अग्रवालले नेपाल भारत सीमा क्षेत्रमा साइकल तथा स्कुटर प्रयोग गरी अवैध रूपमा चिनी ल्याएर भण्डारण गर्ने क्रम जारी रहेको सूचना आफूले पाएको बताए।

विर्तामोड (प्रस)। नेपाली कांग्रेसले गत असोज ७ गतेदेखि शुरु गरेको सयदिने विशेष सांगठनिक अभियानअन्तर्गत भापाका बुधवारदेखि गाउँभेला शुरु भएको छ। भापाका १५ पालिकामा वडाभेला अन्तिम चरणमा पुऱ्याएको नेपाली कांग्रेस भापाले गाउँ/नगर भेला शुरु गरेको हो। कांग्रेस केन्द्रीय

गाउँभेला सम्पन्न भएको छ। अभियानका केन्द्रीय प्रतिनिधि दीपक गिरीले गाउँभेलाको उद्घाटन गर्दै बुद्धशान्तिका केही वडाको प्रमुख समस्याका रूपमा रहेको सुकुम्बासी एवं अब्यवस्थित बसोबासीहरूको समस्या समाधानका लागि पहल गर्ने र धनिपुर्जा वितरण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने आश्वासन दिए।

बुद्धशान्ति गाउँ समितिका सभापति चक्र शेरमाको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस भापाका सभापति देउकुमार थेवे, कोशी प्रदेश समिति सदस्य विमल आचार्य र रजिन्ता कार्की, नेपाली कांग्रेस भापाका उपसभापति केशवराज पाण्डे, जिल्ला प्रतिनिधि एवं १ नम्बर क्षेत्रीय सभापति इन्द्रबहादुर बुढाथोकी, २ नम्बर क्षेत्रीय



## बिर्तामोड ३ मा सडक निर्माण धमाधम



बिर्तामोड(प्रस)। भापाको बिर्तामोड वडा नम्बर ३ का विभिन्न टोलमा सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिका काम धमाधम भइरहेको छ। संघ, प्रदेश, नगरपालिका र वडाको आफ्नै बजेटमा प्लम निर्माण, कालोपत्रे, पेवर्स लगाउने, कल्भर्ट निर्माणलागतका कामहरू धमाधम

भइरहेका हुन्। अहिले शुभलक्ष्मी टोल नम्बर ४ को २४६ मिटर सडकमा प्लम निर्माण कार्य भइरहेको वडा नम्बर ३ का वडा सदस्य हरि बाँस्कोटाले जानकारी दिए। प्लम निर्माणको काम उपभोक्ता समितिमाफर्त्त भइरहेको छ। निर्मल उप्रेतीको अध्यक्षतामा उपभोक्ता समिति निर्माण भएको छ। उपभोक्ता समितिको ९७ हजार र वडाको ४ लाख रुपैयाँ गरी कुल ४ लाख ९७ हजार रुपैयाँ बजेटमा काम भइरहेको वडा सदस्य बाँस्कोटाले बताए। भापाली विट्ठलसँग सम्झौता भएको र सम्झौताअनुसार धमाधम काम अघि बढेको निर्माण कम्पनीका डिकबहादुर कुँवरले जानकारी दिए।

## शिक्षकहरूलाई राजनीतिमा धकेल्नु हुँदैन : शिक्षाविद् माथेमा

भापा(प्रस)। शिक्षाविद् प्राडा केदारभक्त माथेमाले शिक्षकहरूलाई राजनीतिमा धकेल्न नहुने बताएका छन्। संसदको शिक्षा समिति बैठकमा विज्ञहरूको तर्फबाट विद्यालय शिक्षा विधेयकमाथि सुभाब दिँदै माथेमाले शिक्षकलाई राजनीतिक मुक्त गराउनुपर्ने बताएका हुन्। राजनीतिक दलमा आबद्धता त्याग्नुपर्ने उनको भनाइ छ। तालिमप्राप्त शिक्षक हुँदाहुँदै सार्वजनिक विद्यालयको नतिजा कमजोर रहेको बताउँदै उनले त्यसका लागि नयाँ बने ऐनामा विभिन्न विषयहरूलाई जोड दिनुपर्ने बताए। बढ्दो राजनीतिका कारण शिक्षा क्षेत्र दिन प्रतिदिन धराशायी बन्दै गएको बताउँदै उनले त्यसका लागि शिक्षकलाई राजनीतिमा धकेल्न नहुने बताए।

विगतमा शिक्षामा अपनत्व रहेको बताउँदै अहिले त्यो नभएको बताए। त्यस्तै विद्यालय व्यवस्थापन समिति प्रधानाध्यापकको कार्यकारी परिषद् भएकाले त्यसलाई स्थानीय स्तरमै हुनुपर्ने बताए। 'भान्से मेरो घरप्रति जिम्मेवार हुनुपर्छ, न कि टाढाको छिमेकीप्रति। त्यसैले शिक्षालाई स्थानीय तहमा अधिकार दिनुपर्छ। विद्यालय व्यवस्थापन समिति हेडसरको कार्यकारी परिषद् हो,' उनले भने। जुन खालको शिक्षा हुनुपर्ने हो त्यो हुन नसकेको बताउँदै त्यसका लागि ऐन बलियो बनाउनुपर्ने बताए। अहिले निजी क्षेत्रमा सहभागी बढिरहेको बताउँदै सार्वजनिक विद्यालयहरूको भागाभागको अवस्था रहेको बताए।

## वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

<p><b>चन्द्रगढी, भद्रपुर</b></p> <p>लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६८३९९९</p>	<p><b>दमक</b></p> <p>विष्णु सुब्बा : ९८५२६८०९३७ देविबहादुर बरनेत : ९८९७९२४६२९</p>	<p><b>मेचीनगर</b></p> <p>चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द घिमिरे : ९८५५४५०९५०</p>	<p><b>उर्लाबारी</b></p> <p>रुपेन्द्र शेरमा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्टियन आई: ०२९-५२५६९८</p>	<p><b>इलाहा, मंगलबारे</b></p> <p>रणवीर लिम्बू ९८९६९८४७५७</p>	<p><b>काठरमिट्टा</b></p> <p>फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४</p>	<p><b>भापा बजार</b></p> <p>बरत राजवंशी ९८९७०४९००९</p>
---	---	--	--	--	--	---

## आजको राशिफल

<p><b>मेष</b></p> <p>वाणीमा कुशलता आउने दिन परेको छ। मिल्ने साथीको सुभावले महत्त्वपूर्ण वैदेशिक क्षेत्रको काम अघि बढ्नेछ। बस्त्र लाभ पनि हुनसक्छ।</p>	<p><b>कर्कट</b></p> <p>धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ। वाहन सुख पनि मिल्नेछ।</p>	<p><b>तुला</b></p> <p>आज शुभकार्यमा सहभागीता जनाइने छ। महिला वर्गबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ।</p>	<p><b>मकर</b></p> <p>आतिथ्यपूर्ण सम्मान पाइएला। वैदेशिक कार्य अघि बढ्नेछ।</p>
<p><b>वृष</b></p> <p>आज छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा हुनेछ। राज्यबाट मान सम्मान मिल्नेछ।</p>	<p><b>सिंह</b></p> <p>आज स्वास्थ्य तथा सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ। अरुको लागि दौडधुप गर्नु पर्नेछ।</p>	<p><b>वृश्चिक</b></p> <p>पूँजी बजारमा सफलता मिल्ने छ। आर्थिक क्षेत्र राम्रै होला।</p>	<p><b>कुम्भ</b></p> <p>मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउला। भार्यले विभिन्न अवसर जुराउनेछ।</p>
<p><b>मिथुन</b></p>	<p><b>कन्या</b></p> <p>चोटपटक पनि लाग्न सक्छ। यात्रा गर्ने अवसर पनि जुट्नेछ।</p>	<p><b>धनु</b></p> <p>आज प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ। नयाँ कार्यको योजना बन्नेछ।</p>	<p><b>मिना</b></p> <p>कला र गलाको प्रभाव बढ्नेछ। दाम, इनाम र प्रतिष्ठा पनि कमाउने बेला छ।</p>